

โครงการติดตามตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน เขตพื้นที่ภาคตะวันออก ประจำปี 2555

สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี) ดำเนินการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (แม่น้ำและคลองสาขา) เขตพื้นที่ภาคตะวันออก จำนวน 3 กลุ่มน้ำ ใน 5 จังหวัด คือ กลุ่มน้ำบางปะกง (แม่น้ำบางปะกงและคลองสาขา จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ คลองนครเนื่องเขต คลองท่าไข่ คลองพานทอง และคลองท่าลาด) กลุ่มน้ำภาคตะวันออก (แม่น้ำระยอง แม่น้ำประแสร์ จังหวัดระยอง แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำพอง จังหวัดจันทบุรี และแม่น้ำตราด แม่น้ำเวฬุ จังหวัดตราด) และกลุ่มน้ำโตนเลสาป (ห้วยพรหมโหด และคลองพระสะทึง จังหวัดสระแก้ว) รวม 63 สถานี

ทำการตรวจวิเคราะห์คุณภาพ 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ คุณภาพน้ำทางกายภาพ (Physical Parameters) คุณภาพน้ำทางเคมี (Chemical Parameters) และคุณภาพน้ำทางชีวภาพ (Biological Parameters) แบ่งเป็นพารามิเตอร์พื้นฐาน (Basic Parameters) จำนวน 16 พารามิเตอร์ โลหะหนัก (Heavy Metals) จำนวน 10 พารามิเตอร์ และสารกำจัดศัตรูพืช (Pesticides) จำนวน 14 พารามิเตอร์ และเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดิน ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2537) รวม 63 ตัวอย่าง ความถี่ 4 ครั้งต่อปี ได้แก่ เดือนพฤศจิกายน 2554 เดือนกุมภาพันธ์ 2555 เดือนพฤษภาคม 2555 และเดือนสิงหาคม 2555

ผลการดำเนินงานในปี 2555 รอบ 9 เดือน (ต.ค.54-มิ.ย.55) ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำและวิเคราะห์ผลคุณภาพน้ำ จำนวน 3 ครั้ง สรุปได้ดังนี้

ครั้งที่ 1 : ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำ ระหว่างวันที่ 15 - 29 พฤศจิกายน 2554 พบว่าคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินภาคตะวันออกโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ 41.27 , 17.46 , 38.10 และ 3.17 ตามลำดับ

ครั้งที่ 2 : ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำ ระหว่างวันที่ 14 - 28 กุมภาพันธ์ 2555 พบว่าคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินภาคตะวันออกโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก คิดเป็น ร้อยละ 44.44 , 14.29 , 34.92 และ 6.35 ตามลำดับ

ครั้งที่ 3 : ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำ ระหว่างวันที่ 15 - 29 พฤษภาคม 2555 พบว่าคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินภาคตะวันออกโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี พอใช้ เสื่อมโทรม และเสื่อมโทรมมาก คิดเป็นร้อยละ 34.92 , 20.64 , 39.68 และ 4.76 ตามลำดับ

รายละเอียดดังตารางที่ 3.2.1

ตาราง : ผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดินในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครั้งที่ 1 ,ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3

จังหวัด	แม่น้ำ/ คลอง	บริเวณเก็บ ตัวอย่างน้ำ	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
			เกณฑ์ คุณภาพน้ำ ผิวดิน	คิดเป็น ร้อยละ ของ แหล่ง น้ำ	ปัญหา คุณภาพน้ำ ที่พบ	เกณฑ์ คุณภาพน้ำ ผิวดิน	คิดเป็น ร้อยละ ของ แหล่ง น้ำ	ปัญหา คุณภาพ น้ำ ที่พบ	เกณฑ์ คุณภาพน้ำ ผิวดิน	คิดเป็น ร้อยละ ของ แหล่ง น้ำ	ปัญหา คุณภาพ น้ำ ที่พบ
ฉะเชิงเทรา	แม่น้ำ บางปะกง (13 สถานี)	- บริเวณปากแม่น้ำ บางปะกง ถึง บริเวณสะพาน บางขนาก อ.บางน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา (มี 13 สถานี)	พอใช้	30.77	DO BOD TCB FCB	ดี	69.2	BOD TCB FCB	ดี	38.5	BOD, TCB
			เสื่อมโทรม	69.23		พอใช้	15.4		พอใช้	38.5	
						เสื่อมโทรม	15.4		เสื่อมโทรม	23.0	
	คลองนคร เนื่องเขต	- มี 2 สถานี	เสื่อมโทรม	100	DO BOD TCB FCB NH ₃	เสื่อมโทรม	100	DO, BOD, TCB NH ₃	เสื่อมโทรม	100	DO BOD TCB FCB NH ₃
	คลองท่าไข่	- มี 2 สถานี	เสื่อมโทรม	100	BOD TCB FCB NH ₃	เสื่อมโทรม	50	BOD, TCB, FCB NH ₃	เสื่อมโทรม	50	DO BOD TCB FCB NH ₃
เสื่อมโทรม มาก						50	เสื่อมโทรม มาก		50		
คลองพาน ทอง	- มี 2 สถานี	เสื่อมโทรม มาก	100	BOD NH ₃	เสื่อมโทรม มาก	50	DO, BOD, TP, TCB, FCB, NH ₃	เสื่อมโทรม มาก	100	DO BOD TCB FCB NH ₃ TP	
คลองท่า ลาด	- มี 2 สถานี	พอใช้	50	DO BOD TCB FCB และ NH ₃	ดี	50	-	เสื่อมโทรม	100	DO BOD TCB FCB NH ₃	
		เสื่อมโทรม	50		พอใช้	50					
ระยอง	แม่น้ำ ระยอง	- บริเวณสะพาน เทศบาล 8 บ้าน ปากคลอง อ. เมือง ถึงบริเวณ สะพานวัดสะพาน ไร่สังฆาราม ต.หนองละลอก อ.บ้านค่าย จ.ระยอง (มี 6 สถานี)	เสื่อมโทรม	100	DO BOD TCB FCB NH ₃ -บริเวณ สะพาน อ.บ้านค่าย จ.ระยองพบ แมงกานีส (Mn) สูงเกิน มาตรฐาน	เสื่อมโทรม	100	DO, BOD, TCB, FCB	เสื่อมโทรม	100	DO, BOD, TCB, FCB NH ₃
ระยอง	แม่น้ำประ แสร์	- บริเวณปากแม่น้ำ ประแสร์ บ้าน ปากน้ำประแสร์ ถึงบริเวณสะพาน บ้านวังเขาจิก ต. กระแสน อ.แกลง จ.ระยอง (มี 5 สถานี)	ดี	80	BOD TCB FCB	ดี	60	BOD	พอใช้	20	BOD NH ₃
			เสื่อมโทรม	20		พอใช้	20		เสื่อมโทรม	80	
						เสื่อมโทรม	20		เสื่อมโทรม	80	

จังหวัด	แม่น้ำ/ คลอง	บริเวณเก็บ ตัวอย่างน้ำ	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3						
			เกณฑ์ คุณภาพน้ำ ผิวดิน	คิดเป็น ร้อยละ ของ แหล่ง น้ำ	ปัญหา คุณภาพน้ำ ที่พบ	เกณฑ์ คุณภาพน้ำ ผิวดิน	คิดเป็น ของ แหล่ง น้ำ	ปัญหา น้ำ ที่พบ	เกณฑ์ คุณภาพน้ำ ผิวดิน	คิดเป็น ของ แหล่ง น้ำ	ปัญหา น้ำ ที่พบ				
จันทบุรี	แม่น้ำ จันทบุรี	- ปากแม่น้ำจันทบุรี อ.แหลมสิงห์ ถึง บริเวณสะพาน หน้าวัดวังจะอ้าย ต.มะขาม อ..มะขาม จ.จันทบุรี (มี 8 สถานี)	ดี	50	TCB FCB NH ₃	ดี	62.5	BOD, TCB FCB	ดี	87.5	Pb				
			พอใช้	37.5								เสื่อมโทรม	37.5	พอใช้	12.5
			เสื่อมโทรม	12.5											
จันทบุรี	แม่น้ำ พังราด	- ปากแม่น้ำพังราด อ.นายายอาม ถึง บริเวณสะพาน บ้านนายายอาม อ.นายายอาม จ.จันทบุรี (มี 4 สถานี)	ดี	25	BOD FCB	ดี	25	DO, BOD, TCB, FCB NH ₃	ดี	25	-				
			พอใช้	50		พอใช้	50		พอใช้	75					
			เสื่อมโทรม	25		เสื่อมโทรม มาก	25								
ตราด	แม่น้ำตราด	- ปากน้ำบ้านด่าน เก่า อ.เมือง ถึง บริเวณสะพาน บ้านท่ากระท้อน อ.เขาสมิง จ.ตราด (มี 4 สถานี)	ดี	100	-	พอใช้	25	BOD, TCB FCB	ดี	75	BOD				
			ดี	85.71	-	เสื่อมโทรม	75		เสื่อมโทรม	25					
	แม่น้ำเวฬุ	- ปากแม่น้ำเวฬุ บ้านอ่างกระปอง อ.เขาสมิงจ.ตราด ถึงบริเวณปาก คลองวินยาว อ. ขลุ้ง จ.จันทบุรี (มี 7 สถานี)	ดี	85.71	-	ดี	57.1	TCB	ดี	85.7	-				
			พอใช้	14.29	-	พอใช้	28.6		พอใช้	14.3					
สระแก้ว	ห้วยพรหม โหด	- สะพานบ้านใหม่- หนองเทา ต.บ้านด่าน อ.อรัญประเทศ ถึงบริเวณสะพาน ด่านตรวจวัง ชะโด ต.ท่าข้าม อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว (มี 4 สถานี)	ดี	75	BOD TCB FCB NH ₃	ดี	25	DO, BOD, TCB, FCB และ NH ₃	พอใช้	25	DO BOD NH ₃ TP				
			เสื่อมโทรม	25		เสื่อมโทรม	50		เสื่อมโทรม	75					
			เสื่อมโทรม	25		เสื่อมโทรม มาก	25								

จังหวัด	แม่น้ำ/ คลอง	บริเวณเก็บ ตัวอย่างน้ำ	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2			ครั้งที่ 3		
			เกณฑ์ คุณภาพน้ำ ผิวดิน	คิดเป็น ร้อยละ ของ แหล่ง น้ำ	ปัญหา คุณภาพน้ำ ที่พบ	เกณฑ์ คุณภาพน้ำ ผิวดิน	คิดเป็น ร้อยละ ของ แหล่ง น้ำ	ปัญหา คุณภาพ น้ำ ที่พบ	เกณฑ์ คุณภาพน้ำ ผิวดิน	คิดเป็น ร้อยละ ของ แหล่ง น้ำ	ปัญหา คุณภาพ น้ำ ที่พบ
สระแก้ว	คลองพระ สะทิง	- สะพานคลองพระ สะทิง ถนนทาง หลวงหมายเลข 359 อ.เมือง จ. สระแก้ว ถึง บริเวณสะพาน ข้ามคลองพระ สะทิง ต.ปะตง อ.สอยดาว จ.จันทบุรี (มี 4 สถานี)	ดี	100	-	ดี	100	-	พอใช้	25	BOD TCB Mn
									เสื่อมโทรม	75	

หมายเหตุ : TCB :Total Coliform Bacteria (การปนเปื้อนแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด)

FCB : Fecal Coliform Bacteria (การปนเปื้อนแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม)

BOD : Biochemical Oxygen Demand (ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์)

DO : Dissolved Oxygen (ปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำ)

NH₃-N : ปริมาณแอมโมเนีย-ไนโตรเจน

NH₃ : ปริมาณแอมโมเนีย

Mn : แมงกานีส

TP : ปริมาณฟอสฟอรัสรวม

Pb : ตะกั่ว